

POSTIZANJE ODRŽIVE UPORABE PESTICIDA: BUDUĆE NOVO ZAKONODAVSTVO I AKTIVNOSTI UDRUGE CROCPA

Udruga proizvođača
i zastupnika sredstava
za zaštitu bilja
Republike Hrvatske

Croatian Crop Protection
Association

Ministarstvo poljoprivrede još je u srpnju ove godine na svojoj internetskoj stranici www.mps.hr objavilo prijedlog Pravilnika o uspostavi akcijskog okvira za postizanje održive uporabe pesticida koji je javnosti dan na mišljenje. Pravilnik je usklađen s europskim zakonodavstvom. Pravilnikom se stvara okvir za održivu uporabu pesticida smanjenjem rizika od uporabe pesticida na zdravlje ljudi i na okoliš te za poticanje integrirane zaštite bilja. Velike novosti i promjene u poslovanju očekuju ne samo korisnike sredstava za zaštitu bilja/poljoprivredne proizvođače, nego i distributere i savjetnike. Pravilnikom se ipak predviđa određeno razdoblje za prilagodbu na nove obveze.

Svi profesionalni korisnici sredstava za zaštitu bilja (SZB), distributeri i savjetnici morati će proći određenu izobrazbu ako žele nastaviti obavljati svoje djelatnosti. Rok do kojeg trebaju završiti osnovni modul izobrazbe jest 26. studeni 2015. Stečeno znanje treba se obnavljati svakih pet 5 godina. Obveznici izobrazbe nakon završenog ispita dobivaju potvrdu o položenom ispitu i identifikacijsku iskaznicu, a troškove izobrazbe, ispita i izdavanja iskaznice snosi obveznik izobrazbe. Troškove može snositi i institucija u kojoj je zaposlen obveznik izobrazbe ili ovlaštenu predavač.

Profesionalna SZB (to su ona sredstva za koja je u rješenju o registraciji i na etiketi navedeno da se smiju prodavati samo u specijaliziranim prodavaonicama/poljoprivrednim ljekarnama) smjeti će prodavati samo zaposlenici koji imaju položen ispit iz odgovarajućeg modula i koji posjeduju valjanu iskaznicu, i to samo onim korisnicima koji također imaju položen ispit i valjanu iskaznicu. Osobe koje žele kupiti SZB trebati će dakle dati na uvid iskaznicu savjetniku u poljoprivrednoj ljekarni. Takva praksa već se godinama provodi u državama članicama EU. Ministarstvo poljoprivrede uspostavlja i kriterije za odobravanje tzv. amaterskih sredstava, koja će se, osim u poljoprivrednim ljekarnama, moći prodavati i u vrtnim centrima, cvjećarnicama i sličnim prodavaonicama. Osoba koja želi kupiti takva amaterska sredstva neće trebati pohađati edukaciju niti će morati imati iskaznicu, ali osoba koja ih prodaje mora imati završen odgovarajući modul izobrazbe i valjanu iskaznicu. Bilo bi dobro do 2015. godine osigurati na tržištu određeni broj sredstava namijenjenih neprofesionalnim korisnicima/amaterima. To su manja pakiranja sredstava i sredstva koja moraju udovoljavati određenim zahtjevima glede toksikoloških i ekotoksikoloških svojstava. **Pravilnikom se uvode i dodatne obaveze vođenja različitih evidencija o SZB profesionalnim korisnicima, dobavljačima, distributerima, uvoznicima i izvoznicima.** Ujedno, pravne i fizičke osobe koje obavljaju promet SZB-a (distributeri) moraju biti upisane u

Upisnik koji vodi Ministarstvo poljoprivrede na središnjoj razini u sklopu Fitosanitarnog Informacijskog Sustava (FIS). **Uređaji za primjenu sredstava za zaštitu bilja podliježu redovitom pregledu.** Do 26. studenoga 2016. svi uređaji trebati će se barem jednom pregledati. Nakon toga datuma profesionalni korisnici moći će koristiti samo uređaje koji su uspješno prošli pregled. Uređaji koji su proizvedeni prije 1995. godine moraju biti pregledani najkasnije do 26. studenoga 2014. Uređaji podliježu redovitom pregledu najmanje jednom u tri godine nakon zadnjega pregleda. Ručni uređaji i ledne prskalice na ručni, baterijski i motorni pogon izuzimaju se od obaveze redovitoga pregleda. Ovim prijedlogom Pravilnika posebno se uređuje i zaštita pčela, a naročito pri sjetvi tretiranoga sjemena. Također se posebna pažnja pridaje i pravilnom zbrinjavanju otpadne ambalaže od SZB-a. Udruga proizvođača i zastupnika sredstava za zaštitu bilja RH (CROCPA), kao najveće nacionalno udruženje industrije sredstava za zaštitu bilja u RH, prepoznala je svoju ulogu i partnerstvo u postizanju zajedničkoga cilja struke: održive uporabe pesticida.

Osim što je na vlastitu inicijativu članova Udruge u 2008. godine pokrenut projekt CROCPA EKO MODEL Sustav gospodarenja ambalažnim otpadom SZB-a, od 2012. počinje se uvoditi i projekt „Zaštita bilja – Sigurna primjena“. Slogan je ovoga novog projekta: **Štiteći svoje usjeve zaštitite i sebe.** Time se naglašava važnost na edukacije primjenitelja sredstava za zaštitu bilja. Oni bi trebali poštivati preporuke tijekom primjene sredstva za zaštitu bilja. Samo je pravilna primjena SZB-a sigurna za samog primjenitelja, a pridonosi očuvanju zdravlja ljudi i okoliša i uzgoju kvalitetne i zdrave hrane.

Da bi pripomogli edukaciji obveznika iz ovoga Pravilnika, Udruga je u 2012. godini tiskala promidžbeni letak i plakat o preporukama za sigurnu primjenu, a u 2013. godini nastaviti će provoditi druge aktivnosti iz projekta. Članovi Udruge CROCPA distribuirali su plakate i letke poljoprivrednim ljekarnama. Vjerujemo da će industrija SZB-a na taj način pripomoći podizanju razine svijesti u poljoprivredi, a koja je potrebna i za prilagodbu na ove navedene i brojne druge novosti koje donosi novi Pravilnik o održivoj uporabi pesticida. Pravilnik još treba biti i službeno objavljen u „Narodnim novinama“.

Irena Brajević dipl. ing.